

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Текстообразующие функции имен существительных:
теоретический и методический аспекты»**

Янцевич Виктория Чеславовна

Научный руководитель –
доцент
Долбик Е. Е.

2021

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 72 страницы, 30 использованных источников.

Ключевые слова: ТЕКСТ, ТЕКСТООБРАЗУЮЩАЯ ФУНКЦИЯ, ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ, УЧЕБНОЕ ПОСОБИЕ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ, БАЗОВЫЙ И ПОВЫШЕННЫЙ УРОВНИ ОБУЧЕНИЯ.

Объект исследования – учебная программа по русскому языку и учебное пособие по русскому языку для 5 класса в двух частях, учебная программа по русскому языку и учебное пособие по русскому языку для 6 класса, учебная программа по русскому языку, учебное пособие по русскому языку для 10 класса и электронное приложение для повышенного уровня к учебному пособию для 10 класса.

Предмет исследования – реализация текстообразующей функции имен существительных в учебной программе по русскому языку для 5, 6, 10 классов, в учебных пособиях для 5, 6, 10 классов и электронном приложении для повышенного уровня к учебному пособию по русскому языку для 10 класса.

Цель исследования – проанализировать функционирование языковых единиц в текстах и выявить текстообразующие функции имен существительных, опираясь на учебные пособия по русскому языку 5-х, 6-х, 10-х классов и электронное приложение для повышенного уровня к пособию, разработать систему упражнений, направленных на формирование у учащихся умений и навыков использования языковых единиц в создаваемых текстах.

Методы исследования: лингвистическое наблюдение, частично-поисковый метод, аналитический метод, контекстуальный анализ.

Результаты исследования: в ходе работы на основе изучения литературы систематизированы текстообразующие функции имени существительного, произведен анализ учебных программ и новых учебных пособий по русскому языку для 5-го, 6-го и 10-го класса (базовый и повышенный уровни) с точки зрения реализации в них текстоцентрического принципа и выявления текстообразующих функций имен существительных, осуществлена типология упражнений, связанных с наблюдением над текстообразующей функцией имен существительных, а также подобран дидактический материал и разработаны дополнительные упражнения, которые направлены на формирование умения учащихся использовать языковые единицы для создания текстов различной стилевой принадлежности в устной и письменной форме.

Рекомендации по практическому применению: результаты исследования могут быть использованы при изучении русского языка на базовом и повышенном уровнях в учреждениях общего среднего образования.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай працы 72 старонкі, 30 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ТЭКСТ, ТЭКСТАЎТВАРАЛЬНАЯ ФУНКЦЫЯ, НАЗОЎНІК, ВУЧЭБНЫ ДАПАМОЖНІК ПА РУСКАЙ МОВЕ, БАЗАВЫ І ПАВЫШАНЫ ЎЗРОЎНІ НАВУЧАННЯ.

Аб'ект даследавання – вучэбная праграма па рускай мове і вучэбны дапаможнік па рускай мове для 5 класа ў дзвюх частках, вучэбная праграма па рускай мове і вучэбны дапаможнік па беларускай мове для 6 класа, вучэбная праграма па рускай мове, вучэбны дапаможнік па рускай мове для 10 класа і электронны дадатак для павышанага ўзроўню да вучэбнага дапаможніка для 10 класа.

Прадмет даследавання – рэалізацыя тэкстаўтваральнай функцыі назоўнікаў у вучэбнай праграме па рускай мове для 5-х, 6-х, 10-х класаў, у навучальных дапаможніках і электронным дадатку для павышанага ўзроўню да навучальнага дапаможніка па рускай мове для 10 класа.

Мэта даследавання – прааналізаваць функцыянаванне моўных адзінак у тэкстах і выявіць тэкстаўтваральныя функцыі назоўнікаў, абаспрабуючыся на навучальныя дапаможнікі па рускай мове для 5-х, 6-х, 10-х класаў і электронны дадатак для павышанага ўзроўню да дапаможніка, распрацаваць сістэму практыкаванняў, накіраваных на фарміраванне ў навучэнцаў уменняў і навыкаў выкарыстання моўных адзінак у ствараемых тэкстах.

Метады даследавання: лінгвістычнае назіранне, часткова-пошукавы метад, аналітычны метад, кантэкстуальны аналіз.

Вынікі даследавання: падчас працы на аснове вывучэння літаратуры сістэматызаваны тэкстаўтваральныя функцыі назоўніка, праведзены аналіз навучальных праграм і новых навучальных дапаможнікаў па рускай мове для 5-га, 6-га і 10-га класаў (базавы і павышаны ўзроўні) з пункту гледжання рэалізацыі ў іх тэкстацэнтрчнага прынцыпу і выяўлення тэкстаўтваральных функцый назоўнікаў, разгледжана тыпалогія практыкаванняў, звязаных з назіраннем над тэкстаўтваральнай функцыяй назоўнікаў, а таксама падабраны дыдактычны матэрыял і распрацаваны дадатковыя практыкаванні, якія накіраваны на фарміраванне ўмення навучэнцаў выкарыстоўваць моўныя адзінкі для стварэння тэкстаў рознай стылістычнай прыналежнасці ў вуснай і пісьмовай форме.

Рэкамендацыі па практычным прымяненні: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні рускай мовы на базавым і павышаным узроўнях ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

ABSTRACT

Thesis has 72 pages, 30 sources used.

Key words: TEXT, TEXT-FORMING FUNCTION, THE NOUN, MANUFL ON THE RUSSIAN LANGUAGE, BASIC AND ADVANCEDLEVELS OF LEARNING.

The object of the research is the Russian language syllabuses and the Russian language textbooks for the 5th form (in two parts), 6th form and 10th form as well as a computer application for advanced learners of the 10th form.

The subject of the research is the implementation of the text-forming function of nouns in the Russian language curriculum for the 5th, 6th and 10th forms, in textbooks and an electronic application for advanced learners to the Russian language textbook for the 10th form.

The purpose of the study is to analyze the functioning of linguistic units in texts and to identify the text-forming functions of nouns, relying on textbooks on the Russian language of the 5th, 6th and 10th forms and an electronic application for advanced learners to the manual, to develop a system of exercises aimed at the formation of students' skills and abilities to use linguistic units in the created texts.

Research methods: linguistic observation, partially research method, analytical method, contextual analysis.

Research results: in the course of the work, based on the study of the literature, the text-forming functions of the noun were systematized, the analysis of curricula and new textbooks on the Russian language for the 5th, 6th and 10th forms (basic and advanced levels) was made in terms of implementation in them the text-centered principle and the identification of the text-forming functions of nouns, a typology of exercises related to the observation of the text-forming function of nouns was carried out, as well as didactic material was selected and additional exercises were developed that are aimed at developing the ability of students to use linguistic units to create texts of various styles in speaking and writing.

Recommendations for practical application: the material and its research results can be used in the study of the Russian language at the basic and advanced levels in institutions of general secondary education.